

ХРИСТО БОТЕВ ХАЙДЕ НА ИЗЛОЖБАТА!

Част 0 от „Вестник „Будилник““

chitanka.info

*„Боже, ти знаеш безумието ми,
и погрешките ми не са скрити от тебе.“*
в. „Право“

Браво! Браво! Нашите суверани изпратиха толкова сандъци с дервиши^[1] на изложбата във Виена, а ученолюбивите български общини стоят и се чешат в тиловете над статията на „учителския приправник“ из Загреб, напечатана в Христа ради юродивото „Право“. Не видат, че Шишкова го хвана зъбица от тая статия и за да се препоръча клетият за изложбата, написа и „статия без заглавие, но не и без цел“, сир. плод на неговия ум изветрел. Тоя драматург, педагог и критик, който не признава други авторитети, освен своят, доказва, сир. прави си устата като габровец за бой, че българите не са тъй „назад“, за да нямат място на изложбата, и не са тъй „напред“, за да не проводят барим него. Нека го проводи търновското читалище и нека бъде уверено, че протекторът му ще изучи и педагогията тъй, както е изучил българската народна поезия, за която като чете преди две години в Браила, и бабичките дору плаха. — Бог да е на помощ!

Машаллах! Машаллах! Много хубаво словце каза Рада, учителка в Пловдив. Бива го за изложбата. Но какъв ли мехлем е капало на сърцето на о. Панарета, като е чул, че той е „провидение божие“, „пръст божий“ и за да се оправят като въже в торба пловдивските училища, то пловдивчани трябва него да слушат и нему да се покоряват. Хитра учителка, хитра като овца — знай да подиграва хората. Но пловдивчани са заняти, види се, с вопроса: кого от учителите да изпратят на изложбата — Груева ли, Чинчева ли, или Павлова? Общинарите искат Груева, учениците — Чинчева, а учителите — Павлова. Г-да! „Братство и съединение ест спасение“, казваше едно време „Дун. Зора“. Соединете се братски, па изпратете и тримата; защото — секи човек си има достойнствата, а тия мъже са цветът на нашите учители. Груев с фабриката си напълни Тракия с учители, достойни като мъченикът Чинчева, насмете в българската книжнина такъв боклук, какъвто не е виждала и р. Марица, и за ползата на раята мърсува и до днес по турските конаци. Чинчев е

достоеен ученик на учителя си, защото освети името си и гърбът си не само в Пловдив, но и в Калофер, дето хората, като живеят по Европа, сир. — в Галата и Бал капан, уж отбират от наука, като магаре от кантар. Павлов — то достойнствата и занаятите на тоя мъж са тъй много и тъй големи, щото мъжът и зетят на баба Тоца, сир. свети Скопски Дорчо ефенди, би казал: „И аз съм цвете, но тоя син и от мене е по цвете. *Бива* го за владика.“ Но от сичките занаяти на Павлова най-много ни харесва неговото лакейство. Представяме се как е препускал той коня си^[2], за да изкара калоферските калугери и калугерки с литии да посрещнат *консулт* от Пловдив, на когото главата е пълна с причастие. — Светий дух да ви не оставя.

Има хас! Има хас! Като чуят калоферци, че ги хвалим, да скътнат и те авторът на „Наградения подвиг“, Фингова, който учи и възпитава деца, овце, кози и се занимава с изящното изкуство на гайтанджилъка, и да го изпратят в един сандък на изложбата тъй, както си е, сир. без да го проваждат в Загреб да го приправя г. Добринов със сол, пипер и чесън. Едно време д-р Начо Планински беше възвестил на човечеството, че медицината е едно от изящните изкуства, а Фингов ще потвърди това, като докаже пред света, че чарковете за гайтан са един вид музика, — нещо като фортепиано. Браво! — ний се радваме, че калоферци имат учител, на когото, както казват русите, „ум за разум зашел“^[3], и учителка, която е била в Прага перачка. Още ги съветоваме да побързат със сандъците си на изложбата, и уверяваме ги, че ще получат първата награда, краставица *pour mérite*^[4]. — Наздраве, съотечественици!

Българското лъжовно дружество в Браила свикало Девствените си членове, за да размислят кого да изпратят на изложбата: Несостоятелните ли, или Недоплатителните членове? Г-да! Изпратете вехтият Дяволоводител Стоянова, защото нему му играе ченето като на циганин, та ще представи и букурещките антики. Само не гуждайте го в сандък, а в кафез, та да може да гледа и да събира статистически сведения за гаргите. — За много години!

Голямо чудо! Доброядетелната дружина съставила комисия и решила да изпрати на изложбата следующите неща: 1) фанариотската кожа на о. Магарета, за да се изработи на ръкавици за цивилизованите със сютюмен^[5] търновски госпожи; 2) феноменалната глава на доктора Простича, за да се изработи на табакера за бъдещият анатомически

музей на ненаправената още търновска болница, и 3) завещанието на Горгор башият, в което казват, имало такъв един член: „Между моите пари има и чужди, но те, понеже са крадени, са моя собственост.“ В тая комисия членът от Пловдив предложил да се приемат в букурещкият сандък и мощите на протосингера Кирила от Карлово и да се направят от тях цигарета за арнаутите. Дядо Кирил беше завещал на Карловското училище 30 хиляди гроша, а като умря, се отказа, като писа на роднините си от оня свят, че за греховете на калугерките и за 2-та милиона гроша, които е събрал, като е продавал за душедял чергите на вдовиците — свети Петър го турнал в мъката при арнаутите. Радуйте се, карловци!

Не става надиря, не! Читалището „Братска любов“ в Букурещ да изпрати на изложбата кръчмата на К. Влахов, която е запазила добра памет за това заведение, в което ораторствуваха едно време за съсипването му: Касабов, Планински, Попов, Гръмников и други, на кои няма друго що да кажем, освен да си свалим шапката и да им запеем: „Спаси, господи, лудите и благослови недостойните!“

[1] Дервиши — Мохамедански монаси. ↑

[2] Груев! „си“-то е тука притежателно местоимение. Лично или возвратно щеше да бъде, ако кажехме: Павлов препускал себе си. Разбра ли? Пустите лобут! (б. а.) ↑

[3] „Ум за разум зашел“ — дошъл му е умът. ↑

[4] Pour mérite — За заслуга. ↑

[5] Сюлюмен — Сублимат, вид отрова. ↑

Издание:

Вестник „Будилник“, г. I, брой 1 от 1 май 1873 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.